

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 19.12.1980, sp. zn. 6 Cz 45/80, ECLI:CZ:NS:1980:6.CZ.45.1980.1

Číslo: 27/1982

Právní věta: Návrh na zrušení pravomocného rozhodnutí rozhodčí komise nebo schválení smíru ve smyslu ustanovení § 213 zák. práce je třeba u soudu prvního stupně projednat podle ustanovení první, druhé a třetí části občanského soudního řádu /1/ ustanovení § 244 a násl. o. s. ř. tu nelze použít.

Soud: Nejvyšší soud ČSR

Datum rozhodnutí: 19.12.1980

Spisová značka: 6 Cz 45/80

Číslo rozhodnutí: 27

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Řízení před soudem, Rozhodnutí jiných orgánů

Předpisy: 65/1965 Sb. § 213

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Návrhem ve smyslu ustanovení § 213 odst. 2 zák. práce se navrhovatel domáhal zrušení pravomocného rozhodnutí rozhodčí a smírčí komise zřízené (podle článku 42 odst. 2 Vzorových stanov výrobních družstev) u výrobního družstva, proti němuž návrh směřoval. Uvedená komise potvrdila svým rozhodnutím kárné opatření důtky, uložené navrhovateli odpůrcem 10. 9. 1976.

Obvodní soud pro Prahu 1 rozhodl usnesením tak, že návrh zamítl. Vycházel přitom ze závěru, že rozhodnutím rozhodčí i smírčí komise nebyly porušeny právní předpisy a že samotnými kárnými proviněními žalobce se soud v rámci tohoto řízení zabývávat

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, tak, že tímto usnesením byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 213 odst. 1 zák. práce může být pravomocné rozhodnutí komise a schválení smíru komisí zrušeno soudem, jestliže je v rozporu s právními předpisy; dojde-li k takovému zrušení, rozhodne soud ve věci samé. Z uvedeného ustanovení plyne, že nejprve musí soud projednat návrh na zrušení rozhodnutí komise, neboť až výsledek řízení určí, zda bude soud rozhodovat ve věci samé, popřípadě zda v daném případě přezkoumá kárné opatření. Teprve právní mocí kladného rozhodnutí

o návrhu je odstraněna překážka pravomocného rozhodnutí komise současně je založena pravomoc soudu k rozhodnutí o věci, kterou projednala rozhodčí komise, popřípadě k přezkoumání uloženého kárného opatření. Řízení o návrhu na zrušení pravomocného rozhodnutí rozhodčí komise však není řízením ve smyslu čtvrté hlavy čtvrté části občanského soudního řádu. Návrh na zrušení pravomocného rozhodnutí komise nebo schválení smíru komisí podle ustanovení § 213 zák. práce je proto třeba projednat pouze podle ustanovení první, druhé a třetí části občanského soudního řádu. Ustanovení § 244 a násl. o. s. ř. upravující přezkoumávání rozhodnutí jiných orgánů soudem tu použít nelze, přestože ustanovení § 213 zák. práce neobsahuje úpravu zvláštní (nestanoví nic jiného). To platí zejména o ustanovení druhé věty prvního odstavce § 249 o. s. ř., podle něhož se usnesením přezkoumávané rozhodnutí buď potvrdí, nebo zruší. V řízení o návrhu na zrušení podle ustanovení § 213 zák. práce nepřichází však potvrzení rozhodnutí v úvahu, neboť napadené rozhodnutí je v právní moci. Pokud soud dojde k závěru, že návrh na zrušení není důvodný, zamítne jej v řízení podle části třetí občanského soudního řádu. Stejně tak nepřichází v úvahu, aby ve smyslu ustanovení § 248 o. s. ř. vydal orgán (např. v daném případě vedoucí pracovník družstva) nové rozhodnutí, jímž by návrh zcela vyhověl (tzv. autoremedura). Řízení bylo totiž rozhodnutím rozhodčí komise pravomocně skončeno, její rozhodnutí je vykonatelné a až do případného zrušení soudem je závazné pro účastníky sporu i pro všechny orgány (§ 211 odst. 3 zák. práce).

O návrhu na zrušení tu rozhodne soud rozsudkem, jímž rozhodnutí rozhodčí komise (nebo schválení smíru) zruší nebo návrh zamítne. Ke zrušení pravomocného rozhodnutí komise nebo schválení smíru komisi může dojít jen pro jejich rozpor s právními předpisy. Ze znění ustanovení § 213 odst. 1 zák. práce vyplývá, že vady řízení nemohou být důvodem zrušení, jestliže nevedly k nezákonnosti konečného rozhodnutí rozhodčí komise. Poněvadž jde o řízení podle třetí části občanského soudního řádu, lze proti rozsudku, jímž bylo rozhodnuto o návrhu na zrušení, podat odvolání. Tyto zásady platí s přihlédnutím k ustanovení § 267a odst. 1 zák. práce i pro rozhodčí řízení ve výrobních

Poněvadž se soud prvního stupně shora uvedenými zásadami neřídil, pochybil mimo jiné v tom, že o návrhu na zrušení pravomocného rozhodnutí rozhodčí a smírčí komise rozhodl usnesením a dal účastníkům poučení o tom, že odvolání není přípustné.

V projednávané věci spatřovala organizace kárným opatřením vytýkané porušení pracovní kázně v tom, že navrhovatel umožnil v roce 1974 spolupracovníku K. V. a v říjnu 1975 spolupracovnici A. P. užívat v jejich bytech k soukromým účelům naftová kamna z majetku družstva, ačkoliv podle stanov družstva k tomu nebyl oprávněn; dále šlo o to, že navrhovatel podepsal montážní fakturu na repasáž pěti strojů Ascota pro spolupracovníka K. V., údajně provedenou ve dnech 15. 3. až 18. 3. 1976, ačkoliv v těchto dnech stroje ještě nebyly procleny a proto nemohly být ani repasovány; konečně bylo navrhovateli v kárném opatření vytýkáno porušení pracovního řádu v článku 22, poněvadž nesplnil příkazy z 19. 7. 1976 o uskladnění náhradních dílů do určeného prostoru a z 22. 6. 1976 o provedení oštitkování všech věcí označených jako ZP a DPK a že nezjistil dokončení adaptačních prací v objektu v O. podle pokynu předsedy družstva č. 7/76.

Rozhodčí komise odůvodnila své potvrzující rozhodnutí v podstatě tím, že navrhovatel porušil stanovy a pracovní řád pokud jde o půjčení kamen k soukromým účelům a o proplacení mzdy za repasáž, která ve dnech uvedených na faktuře nebyla prováděna. Některá další porušení pracovní kázně uvedená v kárném opatření nebyla podle názoru komise navrhovatelem přesvědčivě vyvrácena. Komise se postavila na stanovisko, že i kdyby pracovní příkazy byly navrhovatelem splněny, postačí neoprávněné zapůjčení kamen a neoprávněné proplácení mzdy za repasáže pro kárné řízení.

Z obsahu spisu, zejména z dopisu odpůrce z 13. 7. 1976 adresovaného navrhovateli se podává, že inventura, při níž bylo zjištěno, že v provozních místnostech družstva chybí naftová kamna, byla provedena k 31. 3. 1976. Na tuto skutečnost upozorňoval navrhovatel rovněž při svém výslechu u

dožádaného okresního soudu v Olomouci 26. 10.

Podle ustanovení § 79 odst. 1 zák. práce může být kárné opatření uloženo do jednoho měsíce ode dne, kdy se o porušení pracovní kázně organizace dozvěděla, a nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy pracovník pracovní kázeň porušil. Přitom písemně vydané kárné opatření musí být v uvedené jednoměsíční lhůtě, která je propadná, pracovníku i doručeno podle ustanovení § 266a zák. práce, protože jedině tak se projeví účinky jeho uložení.

V řízení zůstalo nevyjasněno, zda již v průběhu inventury nebo později organizace nabyla vědomost o tom, že se navrhovatel dopustil porušení pracovní kázně. Rovněž tak nebylo objasněno, kdy se odpůrce dověděl, že navrhovatel podepsal fakturu na repasáž strojů, ačkoliv tato práce nemohla být ve skutečnosti provedena, protože stroje v té době v organizaci nebyly. Přitom je třeba mít na zřeteli, že organizace se o porušení pracovní kázně doví dnem, kdy se o něm dověděl pracovník, který je pracovníkovi, jenž pracovní kázeň porušil, služebně nadřízen, je z toho důvodu oprávněn ukládat mu pracovní úkoly a dávat mu k tomu účelu závazné pokyny (§ 9 odst. 3 zák. práce).

Dalšími porušeními pracovní kázně vytykány navrhovateli v kárném opatření se však rozhodčí a smírčí komise nezabývala, takže v tom směru je její rozhodnutí nepřezkoumatelné.

Soud prvního stupně dospěl na základě neúplně zjištěného skutečného stavu věci k závěru, že pravomocné rozhodnutí rozhodčí a smírčí komise není v rozporu s právními předpisy, ačkoliv z rozhodčího řízení je patrné, že nebylo objasněno dodržení propadných lhůt pro uložení kárného opatření ve smyslu ustanovení § 79 odst. 1 zák. práce.

Porušil tedy soud prvního stupně svým usnesením ustanovení § 6, § 120 odst. 1, § 120 odst. 1, § 153 odst. 1, § 244 odst. 1 a § 249 odst. 1 o. s. ř. v souvislosti s ustanoveními § 79 odst. 1, § 213 odst. 1, § 261 odst. 2 a § 267a zák. práce.

Teprve poté, co rozsudek, jímž by soud zrušil rozhodnutí komise, nabude právní moci, rozhodne se v původním řízení o návrhu, který byl podán u komise. V projednávané věci by šlo o přezkoumání kárného opatření důtky, uložené navrhovateli dne 10. 9. 1976 k tomu zmocněným vedoucím pracovníkem odpůrce. Přitom bude nutno postupovat podle ustanovení hlavy čtvrté části čtvrté občanského soudního řádu, tedy podle ustanovení § 244 a násl. o. s. ř., neboť tu půjde již o přezkoumání rozhodnutí jiného orgánu soudem.

1) zákona č. 99/1963 Sb. (jehož úplné znění se změnami a doplňky bylo vyhlášeno pod č. 162/1973 Sb.)